EVROPSKÝ PARLAMENT 2014 - 2019

Dokument ze zasedání

20.5.2015

B8-0465/2015 }
B8-0466/2015 }
B8-0467/2015 }
B8-0468/2015 }
B8-0471/2015 }
B8-0474/2015 }
B8-0478/2015 } RC1

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:
ECR (B8-0465/2015)
EFDD (B8-0466/2015)
Verts/ALE (B8-0467/2015)
ALDE (B8-0468/2015)
GUE/NGL (B8-0471/2015)
PPE (B8-0474/2015)
S&D (B8-0478/2015)

o Zimbabwe, o případu obránce lidských práv Itaie Dzamary
(2015/2710(RSP))

Cristian Dan Preda, Michael Gahler, Elmar Brok, David McAllister, Claude Rolin, Bogdan Brunon Wenta, Jiří Pospíšil, Marijana Petir, Davor Ivo Stier, Therese Comodini Cachia, Andrej Plenković, Csaba Sógor, Franck Proust, Giovanni La Via, Tomáš Zdechovský, Eduard Kukan, József Nagy, Ivan Štefanec, Tunne Kelam, Monica Macovei, Pavel Svoboda, Jeroen Lenaers, Dubravka Šuica, Michaela Šojdrová, Jaromír Štětina, Brian Hayes, Roberta Metsola, Ramona Nicole Mănescu, Tadeusz Zwiefka, Kinga Gál, Joachim

Zeller, László Tőkés, Seán Kelly, Stanislav Polčák, Ivana Maletić, Andrzej Grzyb, Barbara Kudrycka, Elisabetta Gardini
za skupinu PPE
Josef Weidenholzer, Victor Boştinaru, Richard Howitt, Norbert Neuser, Elena Valenciano, Ana Gomes, Pier Antonio Panzeri, Liisa Jaakonsaari, Kati Piri, David Martin, Agnes Jongerius, Jude Kirton-Darling, Miriam Dalli, Krystyna Łybacka, Viorica Dăncilă, Victor Negrescu, Tibor Szanyi, Theresa Griffin, Michela Giuffrida, Siôn Simon, Doru-Claudian Frunzulică, Hugues Bayet, Miroslav Poche, Zigmantas Balčytis, Vilija Blinkevičiūtė, Nicola Danti, Sergio Gutiérrez Prieto, Nicola Caputo, Neena Gill, Marlene Mizzi, Biljana Borzan, Momchil Nekov, Enrico Gasbarra, Marc Tarabella, Alessia Maria Mosca, Nikos Androulakis, Demetris Papadakis, Arne Lietz, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, José Blanco López, Isabella De Monte, Tonino Picula, Goffredo Maria Bettini, Eric Andrieu, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Eider Gardiazabal Rubial, Jonás Fernández, Damiano Zoffoli, Kashetu Kyenge, Javi López, Afzal Khan, Jeppe Kofod, Julie Ward, Carlos Zorrinho, Louis-Joseph Manscour, Soraya Post, Andi Cristea
za skupinu S&D
Geoffrey Van Orden, Charles Tannock, Mark Demesmaeker, Hans-Olaf Henkel, Ryszard Czarnecki, Anna Elżbieta Fotyga
za skupinu ECR
Catherine Bearder, Philippe De Backer, Louis Michel, Ramon Tremosa i Balcells, Pavel Telička, Martina Dlabajová, Hilde Vautmans, Juan Carlos Girauta Vidal, Marietje Schaake, Ilhan Kyuchyuk, Fernando Maura Barandiarán, Gérard Deprez, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Ivan Jakovčić, Filiz Hyusmenova, Ivo Vajgl, Petr Ježek, José Inácio Faria, Fredrick Federley, Antanas Guoga, Beatriz Becerra Basterrechea, Alexander Graf Lambsdorff, Javier Nart, Frédérique Ries, Jozo Radoš, Izaskun Bilbao Barandica, Yana Toom, Nathalie Griesbeck, Marielle de Sarnez, Dita Charanzová, Urmas Paet, Johannes Cornelis van Baalen, Hannu Takkula
za skupinu ALDE
Marie-Christine Vergiat
za skupinu GUE/NGL
Judith Sargentini, Maria Heubuch, Heidi Hautala, Barbara Lochbihler, Ernest Urtasun, Bodil Ceballos, Igor Šoltes, Michèle Rivasi
za skupinu Verts/ALE
Fabio Massimo Castaldo, Dario Tamburrano, Ignazio Corrao
za skupinu EFDD

Usnesení Evropského parlamentu o Zimbabwe, o případu obránce lidských práv Itaie Dzamary
(2015/2710(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o Zimbabwe, zejména na usnesení ze dne 17. února 2013[1],

– s ohledem na prohlášení místních zástupců EU k únosu Itaie Dzamary ze dne 11. března 2015 a ze dne 9. dubna 2015,

– s ohledem na prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku jménem EU ze dne 19. února 2014 o přezkoumání vztahů mezi EU a Zimbabwe,

– s ohledem na rozhodnutí Rady 2014/98/SZBP ze dne 17. února 2014[2] a 2015/277/SZBP ze dne 19. února 2015[3] , kterými se mění rozhodnutí 2011/101/SZBP o omezujících opatřeních vůči Zimbabwe,

– s ohledem na prohlášení mluvčího Úřadu vysokého komisaře pro lidská práva (OHCHR) ze dne 18. ledna 2013 o nedávných útocích na obránce lidských práv předcházející volbám,

– s ohledem na všeobecnou politickou dohodu, kterou v roce 2008 podepsaly všechny tři hlavní politické strany, ZANU PF, MDC-T a MDC,

– s ohledem na závěry Rady Evropské unie o Zimbabwe ze dne 23. července 2012 a na prováděcí rozhodnutí Rady 2012/124/SZBP ze dne 27. února 2012[4] o omezujících opatřeních vůči Zimbabwe,

– s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů ze dne 27. června 1981, kterou Zimbabwe ratifikovalo,

– s ohledem na ústavu Zimbabwe,

– s ohledem na Dohodu z Cotonou,

– s ohledem na čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že dne 9. března 2015 byl Itai Dzamara, přední zimbabwský lidskoprávní aktivista, vůdce hnutí Occupy Africa Unity Square a odpůrce prezidenta Mugabeho, údajně

[1] Přijaté texty, P7_TA(2013)0059.
[2] Úř. věst. L 50, 20.2.2014, s. 20.
[3] Úř. věst. L 47, 20.2.2015, s. 20.
[4] Úř. věst. L 54, 28.2.2012, s. 20.

unesen pěti neznámými ozbrojenci na předměstí Harare; vzhledem k tomu, že stále není známo, kde se právě nachází, a jsou vážné obavy o jeho bezpečnost a o ochranu jeho práv;

B. vzhledem k tomu, že během měsíců před svým únosem stál pan Dzamara v čele řady pokojných protestů proti zhoršující se politické a ekonomické situaci v Zimbabwe; vzhledem k tomu, že o dva dny dříve vystoupil pan Dzamara na politickém mítinku opoziční strany Hnutí pro demokratickou změnu – Tsvangirai (MDC-T), vyzval k masovým protestům proti zhoršující se represi a ekonomické situaci v zemi, předložil k podpisu petici za odstoupení prezidenta Mugabeho a požadoval reformy volebního systému;

C. vzhledem k tomu, že vláda do této chvíle zachovávala v případu zmizení pana Dzamary mlčení, což vzbudilo ve veřejnosti podezření, že by za únosem mohl být stát; vzhledem k tomu, že vládnoucí strana ZANU-PF popírá jeho násilné zmizení a obviňuje opoziční strany z fingovaného únosu;

D. vzhledem k tomu, že vrchní soud svým rozsudkem ze dne 13. března 2015 nařídil zimbabwským orgánům zahájit pátrání po panu Dzamarovi a vždy po dvou týdnech informovat soud o vývoji pátrání, dokud nebude zjištěno, kde se hledaný nachází; vzhledem k tomu, že orgány, které měly příkaz vrchního soudu provést, jej ignorovaly a státní orgány ještě nezačaly tento rozsudek naplňovat;

E. vzhledem k tomu, že pan Dzamara byl několikrát napaden příznivci vládnoucí strany ZANU-PF a policisty v civilu; vzhledem k tomu, že v listopadu 2014 asi dvacítka uniformovaných policistů nasadila panu Dzamarovi pouta a zbila jej do bezvědomí a rovněž napadla jeho právního zástupce Kennedyho Masiyeho;

F. vzhledem k tomu, že dne 27. dubna 2015 bylo v Harare zadrženo 11 lidí, kteří se účastnili pochodu na podporu nezvěstného Itaie Dzamary; vzhledem k tomu, že tito aktivisté byli vzati do vazby a držení v ní šest hodin;

G. vzhledem k tomu, že po únosu se jeho manželka Sheffra Dzamarová obrátila na vrchní soud v Harare se žádostí, aby přiměl policii a ústřední zpravodajskou službu (CIO) zahájit pátrání po jejím manželovi; vzhledem k tomu, že během soudního jednání policie a CIO popřely, že by věděly, kde se pan Dzamara nachází; vzhledem k tomu, že Sheffra Dzamarová začátkem dubna oznámila, že ji neustále sledují neznámí muži a že má obavy o život;

H. vzhledem k tomu, že pokud jde o lidská práva a demokracii, situace v Zimbabwe se v současnosti stále zhoršuje a neustále jsou hlášeny případy obtěžování a porušování lidských práv, jejichž terčem jsou obránci lidských práv, novináři a příslušníci občanské společnosti v Zimbabwe;

I. vzhledem k tomu, že policie často zneužívá platné zákony, například zákon o veřejném pořádku a bezpečnosti a zákon o přístupu k informacím a ochraně soukromí, k zákazům zákonně ohlášených veřejných mítinků a shromáždění;

J. vzhledem k tomu, že svoboda shromažďování, svoboda sdružování a svoboda projevu jsou základními prvky každé demokracie;

K. vzhledem k tomu, že v únoru 2015 obnovila EU svou finanční pomoc Zimbabwe v podobě národního orientačního programu ve výši 234 milionů EUR, který má pomoci změnit Zimbabwe v demokratičtější a prosperující zemi, zatímco Evropská rada se rozhodla ponechat v platnosti některé ze sankcí proti Zimbabwe; vzhledem k tomu, že zmrazení majetku a zákaz vstupu do EU se nyní vztahuje pouze na prezidenta Roberta Mugabeho, jeho manželku a jednu firmu obranného průmyslu; vzhledem k tomu, že zbrojní embargo EU také zůstává v platnosti;

L. vzhledem k tomu, že dne 16. března 2013 byla v referendu přijata nová ústava s proklamovaným cílem očistit politiku, v praxi je ovšem pokrok pomalý a situace v oblasti lidských práv je křehká;

1. důrazně odsuzuje násilné zmizení obránce lidských práv Itaie Dzamary a žádá jeho okamžité a bezpodmínečné propuštění;

2. naléhavě vyzývá vládu Zimbabwe, aby učinila veškerá nezbytná opatření k tomu, aby nalezla pana Dzamaru a postavila před soud všechny, kteří za tento čin odpovídají; žádá vládu, aby v plném rozsahu provedla příkaz vrchního soudu, který jí nařizuje pátrat po panu Dzamarovi;

3. vyzývá zimbabwské orgány, aby zajistily bezpečnost jeho manželky a rodiny a také jeho kolegů a příznivců;

4. je hluboce znepokojen zprávami organizací pro lidská práva o stupňujícím se politicky motivovaném násilí a obtěžování politické opozice a výraznými omezeními a zastrašováním, jimž čelí obránci lidských práv, které často policisté zbijí a zadrží na základě nepravdivých obvinění; lituje toho, že od posledních voleb a přijetí nové ústavy v roce 2013 nastal jen malý pokrok ve snaze o nastolení právního státu, a zejména o reformu prostředí, které má zajistit dodržování lidských práv;

5. naléhavě vyzývá zimbabwské orgány, aby prošetřily údajná použití nepřiměřené síly a jiné případy porušení lidských práv, kterých se dopustili policisté a představitelé státu, a aby je pohnaly k odpovědnosti;

6. připomíná celkovou odpovědnost zimbabwské vlády za zajištění bezpečnosti všech svých občanů; vyzývá orgány Zimbabwe, aby uplatňovaly ustanovení Všeobecné deklarace lidských práv, Africké charty lidských práv a práv národů a regionálních nástrojů na ochranu lidských práv, které Zimbabwe ratifikovalo;

7. připomíná, že Zimbabwe se ve všeobecné politické dohodě zavázalo zajistit, že jak jeho právní předpisy, tak i postupy a praktiky budou v souladu s mezinárodními lidskoprávními zásadami a právními předpisy, včetně svobody shromažďování, sdružování a projevu;

8. bere na vědomí zřízení zimbabwské komise pro lidská práva, je však znepokojen tím, že jí

nebyla svěřena žádná významná pravomoc, na jejímž základě by mohla jednat nezávisle a plnit své cíle, pokud jde o naléhavé problémy v oblasti lidských práv, které musí země řešit;

9. vyzývá proto ke společnému postupu mezinárodního společenství, zejména Jihoafrického společenství pro rozvoj (SADC); domnívá se, že tato regionální organizace hraje významnou úlohu jako garant všeobecné politické dohody tím, že mj. trvá na plnění dohody, především jejího článku 13, aby bylo zajištěno nestranné fungování policie a dalších bezpečnostních složek;

10. naléhavě vyzývá zimbabwskou vládu a prezidenta Mugabeho, aby dostáli svým mezinárodním závazkům a dodržovali ustanovení mezinárodních smluv, které Zimbabwe podepsalo a které zaručují dodržování zásad právního státu a naplňování občanských a politických práv;

11. žádá EU, aby zintenzivnila svůj politický dialog o lidských právech na základě článku 8 Dohody z Cotonou, a zejména aby podnítila vládu k tomu, aby zrušila nebo patřičným způsobem pozměnila zákon o veřejném pořádku a bezpečnosti a zákon o přístupu k informacím a ochraně soukromí, aby již nebylo možno je zneužívat;

12. vyjadřuje politování nad neexistencí přísné a vymahatelné doložky o lidských právech v prozatímní dohodě o hospodářském partnerství uzavřené se čtyřmi východoafrickými a jihoafrickými státy, včetně Zimbabwe;

13. bere na vědomí zrušení sankcí, o němž rozhodla EU, a podporuje cílená opatření, které v současné době zůstávají v platnosti vůči prezidentovi a jeho manželce, a také zbrojní embargo, to vše v reakci na současnou politickou situaci a situaci v oblasti lidských práv v Zimbabwe;

14. je přesvědčen, že podpora demokracie a ochrana lidských práv a právní stát jsou zásadní, má-li se Zimbabwe stát svobodnou a prosperující zemí;

15. vyzývá delegaci EU v Harare, aby i nadále poskytovala pomoc Zimbabwe s cílem zlepšit situaci v oblasti lidských práv; trvá na tom, že EU musí zajistit, aby rozvojové financování Zimbabwe skutečně směřovalo na potřeby obyvatel, zejména prostřednictvím organizací občanské společnosti, a aby byly provedeny politické a hospodářské reformy, které jsou z těchto prostředků financovány;

16. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, ESVČ, vládě a parlamentu Zimbabwe, vládám Jihoafrického společenství pro rozvoj, Komisi Africké unie, Panafrickému parlamentu, Smíšenému parlamentnímu shromáždění AKT-EU a generálnímu tajemníkovi Britského společenství národů.